

Påskdagen

Pastor Johannes Rydh

Predikan i Stockholm, 9 april 2023

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: O Gud, du som på tredje dagen uppväckte din Son, vår Herre, och genom detta kraftigt betygat att denne är Guds Lamm, som tar bort världens synder, förkunna ditt glada budskap också till oss så att vi tar till oss det, till evigt liv och salighet. Amen.

Predikotext: Matt. 28:1–8

Efter sabbaten, i gryningen den första veckodagen, gick Maria från Magdala och den andra Maria för att besöka graven. Och se, då blev det en stor jordbävning, ty en Herrens ängel steg ner från himlen. Han gick fram och rullade bort stenen och satte sig på den. Hans utseende var som blixten, och hans kläder var vita som snö. Vakterna skakade av skräck för honom och blev som döda. Ängeln sade till kvinnorna: ”Var inte förskräckta! Jag vet att ni söker Jesus, den korsfäste. Han är inte här. Han har uppstått, så som han har sagt. Kom och se platsen där han låg! Och gå genast och säg till hans lärjungar att han har uppstått från de döda. Och se, han går före er till Galileen. Där kommer ni att få se honom. Jag har nu sagt det till er.”

De skyndade sig då bort från graven, under fruktan och i stor glädje, och sprang för att tala om det för hans lärjungar.

Kristus är uppstånden! I juder påskdagens glädjebudskap genom tiderna. Påsken är kyrkoårets viktigaste högtid. Budskapet är att Jesus Kristus, Guds Son, övervunnit döden och blivit levande igen. Det är helt centralt för kristendomen, och på intet sätt mindre viktigt än långfredagens. Paulus uttrycker det så: *Kristus Jesus är den som har dött, ja, än mer, den som har blivit uppväckt. (Rom. 8:34)*

Predikan sammanfattas i följande punkter:

1. Uppståndelsen är helt avgörande för den kristna läran.
2. Uppståndelsen är en historisk verklighet.

3. Uppståndelsen tas emot genom tron.

1. Uppståndelsen är helt avgörande för den kristna läran

På korset sade Jesus i dödsögonblicket: ”*Det är fullbordat.*” (Joh. 19:30) Men vad betyder då uppståndelsen, om allt redan på långfredagen var fullbordat? Var det något som fattades?

Paulus skriver:

Men om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och er tro meningslös. Då står vi där som falska vittnen om Gud, eftersom vi har vittnat mot Gud, att han uppväckte Kristus, som han inte har uppväckt, om det verkligen är så att döda inte uppstår. Ty om de döda inte uppstår, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder. Då har också de som insomnat i Kristus gått förlorade. Om vi i detta livet sätter vårt hopp endast till Kristus, och han inte har uppstått, då är vi de mest beklagansvärda av alla människor. (1 Kor. 15:14–19)

Kristi verk var helt fullbordat i och med döden på korset. Men uppståndelsen visar att Fadern godtagit Sonens offer som ett fullgott försoningsverk, och räknar det som rättfärdighet åt alla som tror. Om Kristus inte hade uppstått skulle allt varit förgäves. Det skulle innebära att han inte hade varit den utlovade Messias, och hans död hade inte kommit oss till någon nytta. Vi skulle vara kvar under synden och under syndens lön, döden. Då skulle vi kunna sluta med att läsa Bibeln och hålla gudstjänster, och i stället bli hänvisade till de goda gärningarnas väg för att om möjligt med egna krafter bli saliga. Då skulle alla bespottare av kristendomen ha rätt.

Men nu är Jesus verkligen uppstånden, och det visar med kraft att han är Guds Son och världens frälsare.

I Romarbrevet skriver Paulus: *Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre, han som utläm-*

nades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. (Rom. 4:24–25)

Sonen uppfyllde sin roll i Guds frälsningsplan när han dog på korset med hela världens synd på sina axlar. Det är den ställföreträdande tillfyllestgörelsen, som Jesus fullbordade på långfredagen, och förklaras med orden *han som utlämnades för våra synders skull*. Fortsättningen – *och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull* – betyder att synderna och döden inte kunde förbli på honom, utan blev i uppståndelsen totalt utplånade. Fadern har gett detta som en gåva till världen, för att vi skulle bli rättfärdiga.

Det är alltså inte bara en upplysning om vad som redan skett, utan en vital del av vår frälsning. Luther sammanfattar uppståndelsens betydelse i en tes från 1543: *Hans uppståndelse från de döda är vår rättfärdiggörelse genom tron allena.*

2. Uppståndelsen är en historisk verklighet

Många liberala teologer idag förnekar uppståndelsen, på samma sätt som de förnekar de många andra under som Jesus gjorde. Det är en märklig syn på Gud när man vill ta bort allt övernaturligt, men ändå kalla sig kristen. Om Gud inte har kraft att utföra under, inte har skapat världen, inte har frälst oss – varför vill man då ens följa honom? Hos liberalernas kraftlösa och felbara Gud finns varken tillförlitlig undervisning eller tröst att hämta. Om man tar bort alla Guds verk blir det ingenting kvar av kristendomen. Men för den som tror att Jesus är allsmäktig Gud så är inget under konstigt.

Istället menar vissa liberala att Bibelns berättelser om uppståndelsen härrörde från lärjungarnas fromma önsknings- och förhoppningar, som om de skulle ha tagit så stort intryck av Jesu lära att de såg tecken och under där inga fanns. Det är en modern återklang av gnostiska irrläror som inte kunde tänka sig en kroppslig uppståndelse, eftersom kroppen för dem var ond. De begränsade uppståndelsen till en slags andlig uppståndelse, som kunde ske i hjärtat hos den fromme, medan Jesu kropp givetvis låg kvar i graven. En sådan substanslös uppståndelse passar bra när man vill kunna lägga in lite av varje i dess innebörd.

Mot allt sådant ska vi hålla Skriftens enkla och klara ord. Först kan vi begrunda hur lärjungarna reagerade när de fick höra att graven var tom: de kunde inte tro det. Att Jesus skulle uppstå kom för alla som en total överraskning, och detta trots att han så många gånger förklarat för sina lärjungar om hur han

skulle lida och dö, för att därefter på tredje dagen uppstå igen. Det visar hur svårt det är för människan att med förnuftet förstå och ta emot evangeliets budskap, men också på orimligheten att lärjungarna skulle ha hittat på det.

Inte heller Jesu motståndare förnekade att graven var tom. Det hade ju varit synnerligen enkelt att motbevisa, om så inte var fallet. Istället var de tvungna att med pengars hjälp iscensätta en påhittad konspiration där hela den romerska vaktstyrkan skulle låtit lärjungarna komma och ostörda rulla bort den stora stenen och föra bort Jesu kropp, såsom vi läser i predikotextens fortsättning. Denna vaktstyrka hade överstepräster och fariséerna bett Pilatus sätta dit just för att förhindra detta.

Vi har i evangelierna en sammanställning av personliga vittnesbörd om uppståndelsen. Först fick kvinnorna vid graven se honom, sedan lärjungarna, sedan femhundra personer samtidigt. Skildringarna har karaktären av ögonvittnens återgivanden. Alla nämner inte samma saker, utan lägger olika vikt på olika delar av skeendet. Skenbara motsättningar går att lösa. I evangelietexten står det till exempel att kvinnorna *sade ingenting till någon, därför att de fruktade. (Mark. 16:8)* I dagens predikotexten däremot nämner Matteus att de fruktade, men sedan i stor glädje skyndade för att berätta för lärjungarna. Det är inte konstigare än att kvinnorna först var fyllda av bävan för det stora som de bevittnat – ängelns uppenbarelse och hans budskap om uppståndelsen – och inte visste vad de skulle tro. Men när de hämtat sig och det gått upp för dem att det verkligen var sant, ja då förbyttes deras fruktan till glädje, och en sådan glädje som de genast måste sprida vidare. Då fick de också – som textens omedelbara fortsättning säger oss – själva möta Jesus på vägen: *Och se, Jesus kom emot dem och hälsade dem. Och de gick fram och fattade om hans fötter och tillbad honom. (Matt. 28:9)*

3. Uppståndelsen tas emot genom tron

Uppståndelsens budskap är hos mottagaren inte odelat positivt. Där tron saknas uppfyller inte uppståndelsen med kraft och liv, utan förtar detsamma. När vaktstyrkan som var utposterad vid graven såg ängeln skakade de av skräck och *blev som döda*. Uppståndelsen utan tron ledde så inte till nytt andligt liv, utan som vi nämnde till manipulationer för att tysta ner det som hänt, så att kapitlet Jesus skulle kunna avslutas en gång för alla, och livet kunna fortgå som vanligt.

Men till kvinnorna sade ängeln: *"Var inte förskräckt!"* Och så predikade han om Kristi uppståndelse, och alla detaljerna som vittnade om att det verkligen var sant. Det är ett ord som i högsta grad också gäller oss. När syndens börda tynger våra samveten finns här tröst och vederkvickelse. Guds vrede, som vi med rätta förskräcks över, har stillats genom Lammets blod. Istället har Gud sträckt ut sin hand för att ta emot oss i nåd. Han vill att vi i tro ska ta fasta på påskdagens evangelium, så att vår uppståndelse på den yttersta dagen också blir en uppståndelse till evigt liv. Så uppfylls ordet: *Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre. (Rom. 4:24)*

Amen.

Bön: Allsmäktige Gud, himmelske Fader. Vi prisar dig, för att du har uppväckt din enfödde Son och gjort honom till segervinnare över synd och död. Herre Jesus, du livets furste. Hjälp oss att i din uppståndels kraft stå upp och vandra i ett nytt liv. Skänk oss det levande hoppets tröst. Kom till oss, så som du kom till dina första lärjungar, och giv oss din frid. Behåll oss i denna din frid och låt oss i dödens stund uppleva att du är uppståndelsen och livet. Giv oss till sist en glad uppståndelse och låt oss med den segerfirande kyrkan evigt få sjunga ditt lov. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Psalmer: 102, 106, 286, 104, 196, 194, 188, 112.